

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
17.09.2018.- 21.09.2018.

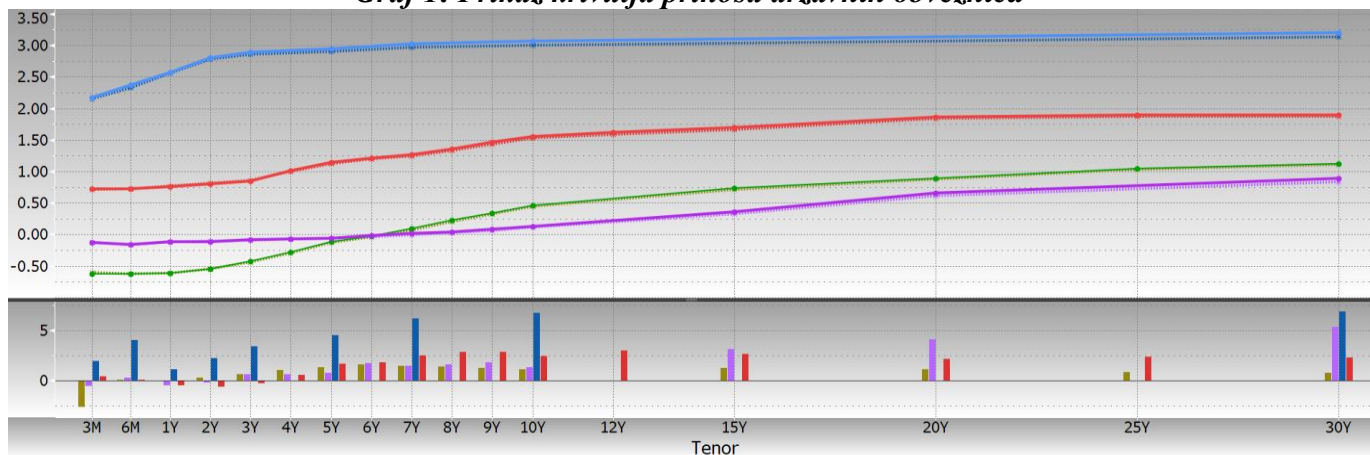
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	14.9.18		21.9.18		14.9.18		21.9.18		14.9.18		21.9.18		14.9.18		21.9.18	
2 godine	-0,54	-	-0,53	↗	2,78	-	2,80	↗	0,82	-	0,81	↘	-0,10	-	-0,11	↘
5 godina	-0,13	-	-0,12	↗	2,90	-	2,95	↗	1,13	-	1,14	↗	-0,06	-	-0,05	↗
10 godina	0,45	-	0,46	↗	3,00	-	3,06	↗	1,53	-	1,55	↗	0,12	-	0,13	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	14.9.18	-	21.9.18	
3 mjeseca	-0,576	-	-0,587	↘
6 mjeseci	-0,625	-	-0,624	↗
1 godina	-0,577	-	-0,579	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 21.09.2018. godine (pune linije) i 14.09.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi italijanskih obveznica su početkom protekle sedmice zabilježili snažan pad, između ostalog i pod uticajem objavljivanja prioriteta budžeta od strane ministra finansija Triae. Nakon toga, do kraja sedmice prinosi ovih obveznica su korigovani na više, što je za rezultat na sedmičnom nivou imalo smanjenje između 10,5 i 16,5 baznih poena, na šta su najveći uticaj imali prijedlozi za budžet 2019. godine koje je dostavila jedna od partija koalicione Vlade, a prema kojima se očekuje da deficit budžeta ostane zadržan ispod gornjeg nivoa od 3% GDP-a. Očekuje se da će nacrt budžeta Italije za 2019. godinu biti spreman i predat na razmatranje Parlamentu 27. septembra. Podaci ECB-a ukazuju na to da su strani investitori ponovo počeli da investiraju u italijanske obveznice u julu, nakon što su u prethodna dva mjeseca zabilježeni rekordno visoki odlivi (oko 32 milijarde EUR u junu i 36,8 milijardi EUR u maju). Ipak, objavljeni podaci ukazuju na to da investitori još uvijek nisu spremni za ulaganja u obveznice kraćeg roka dospjeća (do 1 godine) te su u ovom periodu bili neto prodavci obveznica s dospjećem manjim od jedne godine u iznosu od 3 milijarde EUR, dok su, istovremeno, kupili 13 milijardi EUR obveznica dužeg roka dospjeća. U posmatranom periodu prinosi sigurnijih obveznica su uglavnom zabilježili veoma blagi rast.

Izjave predstavnika ECB su uglavnom bile usmjerene na pripreme koje je potrebno poduzeti prije početka (dugoročnog) procesa povećanja kamatnih stopa, kao i na eventualnu promjenu strategije komunikacije, odnosno potrebe da tržište bude bolje informisano o tome šta ova institucija smatra prihvatljivim prije nego što donese odluku o promjeni monetarne politike. Član UV ECB Villeroy de Galhau je upozorio da eurozona treba da do kraja ove godine, u skladu s dogovorom postignutim u junu, utvrdi detalje rezolucije za formiranje ranije najavljenog fonda, čiji je cilj finansiranje u kriznim situacijama.

Istraživanje Bloomberga, u kojem je učestvovalo 44 ekonomista, je pokazalo da se za eurozonu očekuje privredni rast od 2,1% u ovoj godini, 1,8% u 2019. godini te 1,7% u 2020. godini (ranije očekivano 1,6%). Prognoze kretanja stope inflacije su nepromijenjene te za 2018. i 2019. godinu iznose 1,7% na godišnjem nivou. Za referentnu kamatnu stopu ECB-a se očekuje da će do kraja trećeg kvartala naredne godine ostati nepromijenjena (0,0%), dok se blagi rast na 0,10% očekuje u četvrtom kvartalu, što je, takođe, nepromijenjeno u odnosu na prethodne prognoze.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	JUL	16,2	12,8	16,5
2.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	SEP	14,3	12,0	14,7
3.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	SEP	-13,0	-10,6	-13,7
4.	Zaposlenost – EZ (kvartalno)	II kvartal	-	0,4%	0,4%
5.	Troškovi rada – EZ (G/G)	II kvartal	-	2,2%	2,1%
6.	Stopa nezaposlenosti – Italija (kvartalno)	II kvartal	10,8%	10,7%	11,0%
7.	Promjena zaposlenih – Francuska (kvartalno)	II kvartal	0,2%	0,0%	0,2%
8.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	JUL	1,0%	-0,1%	2,3%
9.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	JUL	-	3,3%	5,8%
10.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	JUL	1,6%	-1,3%	1,4%
11.	Industrijska proizvodnja – Grčka (G/G)	JUL	-	1,9%	1,2%
12.	Stopa inflacije – Njemačka	AVG	1,9%	1,9%	2,1%
13.	Stopa inflacije – Francuska	AVG	2,6%	2,6%	2,6%
14.	Stopa inflacije – Španija	AVG	2,2%	2,2%	2,3%
15.	Stopa inflacije – Italija	AVG	1,7%	1,6%	1,9%
16.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	JUL	-	2.341,7	2.323,3
17.	GDP – Irska (kvartalno)	II kvartal	1,0%	2,5%	-0,4%

SAD

Američka administracija je prošle sedmice objavila da će od 24. septembra SAD uvesti carine od 10% na uvoz kineske robe u vrijednosti od 200 milijardi USD te da će iste do kraja godine povećati na 25%. Predsjednik SAD-a Trump je izjavio da je, u slučaju recipročnih mjera Kine, spreman da razmotri uvođenje dodatnih carina za robu u vrijednosti 267 milijardi USD. Nakon saopštenja američke administracije, ministar finansija Kine je izjavio da je ta zemlja primorana da odgovori na unilateralizam i trgovinski protekcionizam SAD te da nema drugog izbora nego da odgovori s vlastitim carinama. U takvim okolnostima, Kina će uvesti carine na ukupno 5.207 proizvoda iz SAD u visini 5% i 10% umjesto ranije predloženih stopa od 5%, 10%, 20% i 25%, dok su predloženi proizvodi na koje se uvode carine nepromijenjeni.

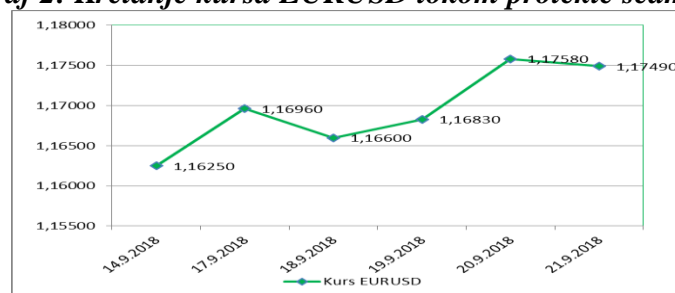
Prema rezultatima Reuters ankete, prognozira se da će privreda SAD-a u ovom kvartalu bilježiti ekspanziju od 3,1% te rast od 2,8% u četvrtom kvartalu. Takođe, najnovije prognoze privrednog rasta SAD-a pokazuju značajno smanjenje stope rasta na 2,0% u četvrtom kvartalu naredne godine, dok je prethodno prognozirana stopa od 4,2%. Očekivanja vezana za stopu inflacije su ostala nepromijenjena u odnosu na prošli mjesec. Ekonomisti predviđaju da će Fed povećati referentnu kamatnu stopu na sastanku ove sedmice, te još jedan put do kraja tekuće godine. Za narednu godinu se prognoziraju dva povećanja referentne kamatne stope, umjesto tri, koliko je do sada prognozirano.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Tekući račun (u mlrd USD)	II kvartal	-103,4	-101,5	-121,7
2.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	AVG	0,5%	0,0%	-0,7%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	15.SEP	210.000	201.000	204.000
4.	Indeks vodećih ekonomskih indikatora	AVG	0,5%	0,4%	0,7%
5.	Indeks započelih kuća (M/M)	AVG	5,7%	9,2%	-0,3%
6.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Filadelfije	SEP	18,0	22,9	11,9
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	SEP			
8.	PMI indeks uslužnog sektora P	SEP			
9.	Indeks potrošačkog povjerenja prema Bloombergu	16. SEP	-	60,2	59,0

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1625 na nivo od 1,1749.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji obilježena je neizvjesnostima oko Brexita, odnosno pregovorima koji u posljednje vrijeme ne napreduju. Velika Britanija treba da napusti EU 29.03.2019. godine, a još uvijek je malo toga jasno. Komitet za Brexit je objavio izvještaj u kojem naglašava da ističe vrijeme za postizanje sporazuma o Brexitu prije roka u oktobru/novembru te da je potrebno da se prevaziđu značajne prepreke kako bi se postigao sporazum. Istaknuto je da postoje dvije alternative sadašnjoj strategiji, a to su carinska unija i usklađivanje s relevantnim EU pravilima ili članstvo unutar evropske ekonomske regije uz carinsku uniju. Nijedan od ova dva pristupa nije konzistentan sa sadašnjom politikom Vlade. Ovaj komitet, koji razmatra i savjetuje u dijelu politika, ali nema legislativnu moć, je unutar sebe podijeljen po pitanju posljedica nepostizanja sporazuma o Brexitu, ali postoji uska većina koja smatra da bi to bilo "haotično i štetno". I premijerka May se obratila pojedincima u svojoj partiji koji izražavaju suprotna mišljenja i izazivaju podjeljenost u partiji da bi ukoliko nastave da napadaju sporazum o Brexitu, Velika Britanija mogla da napusti EU bez bilo kakvog sporazuma, što je scenario za koji je MMF istakao da bi zemlju učinio mnogo siromašnijom, a u drugom intervjuu je istakla da neće biti produženja članstva Velike Britanije kako bi se pregovaračima dalo više vremena.

Na samitu u Strazburgu koji je održan prošle sedmice, predsjednik Evropske komisije Juncker je izjavio da je dogovor o Brexitu još uvijek daleko, dok je premijer Irske Varadkar istakao da ne postoji napredak u pregovorima od marta. Pored toga, EU lideri su upozorili premijerku May da njen ekonomski plan za Brexit "neće raditi" te su joj dali četiri sedmice unutar kojih treba da sačuva pregovore o napuštanju EU. Prilikom obraćanja novinarima predsjednik Francuske Macron je istakao da Brexit pokazuje jednu stvar, a to je da nije lako napustiti EU i da to nije bez troška i bez posljedica.

Glavni EU pregovarač za Brexit Barnier je izjavio da su pregovori između EU i Velike Britanije bili vođeni u duhu dobre kooperacije, ali obje strane i dalje imaju neka neriješena pitanja, uključujući i granicu s Irskom.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	SEP	-	1,2%	1,1%
2.	Inflacija (G/G)	AVG	2,4%	2,7%	2,5%
3.	Maloprodaja (G/G)	AVG	2,3%	3,3%	3,8%
4.	PPI ulazne cijene (G/G)	AVG	9,1%	8,7%	10,3%
5.	PPI izlazne cijene (G/G)	AVG	2,9%	2,9%	3,1%
6.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	AVG	3,4	6,8	-3,1

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio blagi rast s nivoa od 0,88946 na nivo od 0,89815, dok je kurs GBPUSD blago povećan s nivoa od 1,3068 na nivo od 1,3072.

JAPAN

Protekle sedmice održana je sjednica MPC BoJ, nakon koje je saopšteno da će BoJ zadržati referentnu kamatnu stopu na nivou od -0,1%, kako bi omogućila veću fleksibilnost programa kvantitativnih olakšica, a što je u skladu s očekivanjima prema kojima će biti potrebno još vremena prije nego što inflacija dostigne ciljani nivo od 2%. Referentni prinos na desetogodišnje obveznice je ostao fiksiran na oko 0% uz dozvoljene oscilacije od oko 20 baznih poena. Takođe, očekuje se da će se stopa inflacije u Japanu povećati na 1,1% u tekućoj finansijskoj godini do marta 2019. godine, u odnosu na prethodnu procjenu od 1,3%.

Podaci američkog TIC-a su pokazali da je Japan, koji je najveći strani investitor u američke obveznice nakon Kine, povećao svoja ulaganja, kao što su to učinile i Saudijska Arabija, Tajvan, Singapur i Francuska. Premijer Japana Abe bi trebalo da se naredne sedmice sastane s predsjednikom SAD-a Trumpom kako bi se suočio s pritiskom da smanji suficit od 69 milijardi USD sa svojim ključnim saveznicom, od čega skoro 2/3 čini izvoz automobila.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

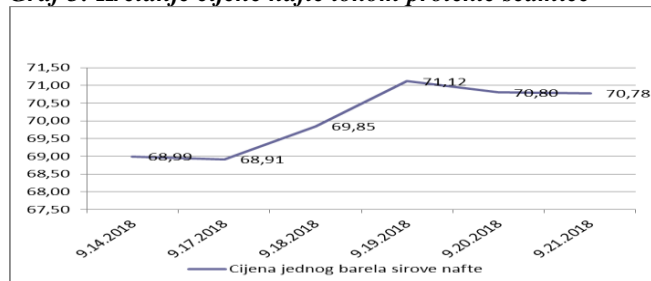
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	AVG	1,1%	1,3%	0,9%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	AVG	0,4%	0,4%	0,3%
3.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	AVG	-483,2	-444,6	-231,9
4.	Izvoz (G/G)	AVG	5,2%	6,6%	3,9%
5.	Uvoz (G/G)	AVG	14,5%	15,4%	14,6%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	SEP	-	52,9	52,5
7.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	JUL	0,1%	0,0%	-0,9%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 130,29 na nivo od 132,29. JPY je blago deprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 112,06 na nivo od 112,59.

NAFTA I ZLATO

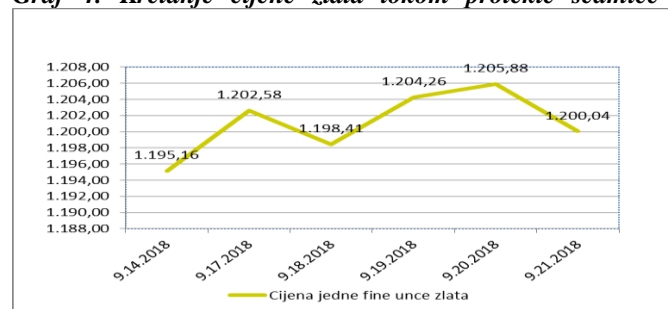
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela nafte je iznosila 68,99 USD (58,92 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je bilježila blago smanjenje pod uticajem pojačanih trgovinskih tenzija između najvećih svjetskih ekonomija i pojačanog straha po pitanju ekonomskog rasta i tražnje za energijom. Nakon što su zvaničnici iz Saudijske Arabije u utorak izjavili da bi cijena nafte mogla rasti iznad 80 USD po barelu, s obzirom na to da se tržišta prilagođavaju smanjenju snabdijevanja nakon sankcija SAD-a, cijena ovog energenta je zabilježila rast. Sredinom prošle sedmice cijena nafte je zabilježila rast na preko 70 USD po barelu, nakon što je objavljena informacija o smanjenju zaliha ovog energenta za 2,1 miliona barela dnevno, na najniži nivo od februara 2015. godine. Već sljedećeg dana cijena nafte je blago korigovana naniže, nakon što je predsjednik SAD-a Trump nastavio s kritikama OPEC-a te naglasio da je to kartel koji mora da snizi cijenu ovog energenta. Do kraja sedmice cijena jednog barela sirove nafte se kretala oko nivoa od 70 USD po barelu. Vodeće trgovinske kuće koje trguju ovim energentom predviđaju da će se cijena jednog barela sirove nafte povećati na 100 USD po barelu, po prvi put od 2014. godine, kako se tržište bude suočilo sa smanjenom ponudom nafte od strane Irana, zbog sankcija SAD-a. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 70,78 USD (60,24 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.195,16 USD (1.028,09 EUR). Tokom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je u značajnoj mjeri pratila kretanje kursa EURUSD, kao i dešavanja vezano za trgovinski rat između SAD-a i Kine. Na rast cijene jedne fine unce zlata početkom prošle sedmice uticala je blaga deprecijacija USD, jer su investitori spremni i na veće slabljenje s obzirom na pojačane trgovinske tenzije između SAD i Kine. Aprecijacija USD je bila osnovni faktor koji je uticao na smanjenje cijene ovog plemenitog metala u utorak. Naime, posljednje tri sedmice cijena jedne fine unce zlata ne prelazi nivo od 1.215 USD, s obzirom na to da investitori čekaju naredni sastanak Feda, na kom se očekuje povećanje referentne kamatne stope. Jedan od istaknutih investitora, John Paulson, je u petak objavio da će voditi konzorcij od 16 investitora (pod nazivom Shareholders Gold Council) koji će imati krajnji cilj da promoviše konstruktivni angažman između rudnika zlata i investicijske zajednice. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.200,04 USD (1.021,40 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.